

New Day in Medicine Новый День в Медицине NDM

TIBBIYOTDA YANGI KUN

Ilmiy referativ, marifiy-ma'naviy jurnal

AVICENNA-MED.UZ

9 (83) 2025

Сопредседатели редакционной коллегии:

Ш. Ж. ТЕШАЕВ, А. Ш. РЕВИШВИЛИ

Ред. коллегия:

м.и. абдуллаев

А.А. АБДУМАЖИДОВ

Р.Б. АБДУЛЛАЕВ

Л.М. АБДУЛЛАЕВА А.Ш. АБДУМАЖИДОВ

М.А. АБДУЛЛАЕВА

Х.А. АБДУМАДЖИДОВ

х.а. аьдумаджидоБ.З. АБДУСАМАТОВ

М.М. АКБАРОВ

Х.А. АКИЛОВ

A.A. AKHJIOI

М.М. АЛИЕВ

С.Ж. АМИНОВ

Ш.Э. АМОНОВ

Ш.М. АХМЕДОВ

Ю.М. АХМЕДОВ С.М. АХМЕЛОВА

С.М. АЛМЕДОВ

Т.А. АСКАРОВ

М.А. АРТИКОВА

Ж.Б. БЕКНАЗАРОВ (главный редактор)

Е.А. БЕРДИЕВ

Б.Т. БУЗРУКОВ

Р.К. ДАДАБАЕВА

М.Н. ДАМИНОВА

К.А. ЛЕХКОНОВ

Э.С. ДЖУМАБАЕВ

А.А. ДЖАЛИЛОВ

н н золотова

А.Ш. ИНОЯТОВ

С. ИНДАМИНОВ

А.И. ИСКАНДАРОВ

А.С. ИЛЬЯСОВ

А.С. ИЛЬЯСОІ

Э.Э. КОБИЛОВ

A.M. MAHHAHOB

Д.М. МУСАЕВА

Т.С. МУСАЕВ

М.Р. МИРЗОЕВА

Ф.Г. НАЗИРОВ

Н.А. НУРАЛИЕВА

Ф.С. ОРИПОВ

Б.Т. РАХИМОВ Х.А. РАСУЛОВ

ПЕИ РУЗИЕВ

С.А. РУЗИБОЕВ

С.А. РУЗИБОЕВ С.А.ГАФФОРОВ

С.Т. ШАТМАНОВ (Кыргызстан)

Ж.Б. САТТАРОВ

Б.Б. САФОЕВ (отв. редактор)

И.А. САТИВАЛДИЕВА

Ш.Т. САЛИМОВ

Д.И. ТУКСАНОВА

М.М. ТАДЖИЕВ

А.Ж. ХАМРАЕВ

Б.Б. ХАСАНОВ

Д.А. ХАСАНОВА

Б.3. ХАМДАМОВ

А.М. ШАМСИЕВ А.К. ШАДМАНОВ

Н.Ж. ЭРМАТОВ

Б.Б. ЕРГАШЕВ

Н.Ш. ЕРГАШЕВ

И.Р. ЮЛДАШЕВ

Д.Х. ЮЛДАШЕВА

А.С. ЮСУПОВ

Ш.Ш. ЯРИКУЛОВ

М.Ш. ХАКИМОВ

Д.О. ИВАНОВ (Россия)

K.A. ЕГЕЗАРЯН (Россия) DONG IINCHENG (Китай)

КУЗАКОВ В.Е. (Россия)

Я. МЕЙЕРНИК (Словакия)

В.А. МИТИШ (Россия)

В И. ПРИМАКОВ (Беларусь)

О.В. ПЕШИКОВ (Россия)

А.А. ПОТАПОВ (Россия)

А.А. ТЕПЛОВ (Россия)

Т.Ш. ШАРМАНОВ (Казахстан)

А.А. ЩЕГОЛОВ (Россия)

С.Н ГУСЕЙНОВА (Азарбайджан)

Prof. Dr. KURBANHAN MUSLUMOV(Azerbaijan) Prof. Dr. DENIZ UYAK (Germany)

ТИББИЁТДА ЯНГИ КУН НОВЫЙ ДЕНЬ В МЕДИЦИНЕ NEW DAY IN MEDICINE

Илмий-рефератив, маънавий-маърифий журнал Научно-реферативный, духовно-просветительский журнал

УЧРЕЛИТЕЛИ:

БУХАРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ ИНСТИТУТ ООО «ТИББИЁТДА ЯНГИ КУН»

Национальный медицинский исследовательский центр хирургии имени А.В. Вишневского является генеральным научно-практическим консультантом редакции

Журнал был включен в список журнальных изданий, рецензируемых Высшей Аттестационной Комиссией Республики Узбекистан (Протокол № 201/03 от 30.12.2013 г.)

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ:

М.М. АБДУРАХМАНОВ (Бухара)

Г.Ж. ЖАРЫЛКАСЫНОВА (Бухара)

А.Ш. ИНОЯТОВ (Ташкент)

Г.А. ИХТИЁРОВА (Бухара)

Ш.И. КАРИМОВ (Ташкент)

У.К. КАЮМОВ (Тошкент)

Ш.И. НАВРУЗОВА (Бухара)

А.А. НОСИРОВ (Ташкент)

А.Р. ОБЛОКУЛОВ (Бухара)

Б.Т. ОДИЛОВА (Ташкент)

Ш.Т. УРАКОВ (Бухара)

www.bsmi.uz

Тел: +99890 8061882

9 (83)

2025

https://newdaymedicine.com E: ndmuz@mail.ru *CeHmябрь*

Received: 20.08.2025, Accepted: 06.09.2025, Published: 10.09.2025

UQK 616.1/9-616.12-008.313.315-08

TATUIROVKANI LAZER BILAN OLIB TAShLAShDAN KEYIN ANOR URUGʻI YoGʻINI QOʻLLAShDA MORFOLOGIK MA'LUMOTLARNING XUSUSIYATLARI

Ozodov Jasur Hamza oʻgʻli https://orcid.org/0009-0001-1455-363X

Abu Ali ibn Sino nomidagi Buxoro davlat tibbiyot instituti, Oʻzbekiston, Buxoro sh. A.Navoiy koʻchasi 1 Tel: +998(65)223-00-50 e-mail: info@bsmi.uz

✓ Rezvume

Oʻsimlik moylari uzoq vaqtdan beri teriga kosmetik va tibbiy maqsadlarda qoʻllash uchun ishlatilgan, chunki ular okklyuziv ta'sir tufayli terining himoya toʻsigʻi kabi koʻplab ijobiy fiziologik afzalliklarga ega boʻlib, terining namligini saqlab qolishga imkon beradi. TEVL qiymatlarining pasayishiga olib keladi. Ular terida yuqori oʻtkazuvchanlik mavjud va tizimli emas, balki lokalizasiya qilingan ta'sirga ega.

Kalit soʻzlar: tadqiqot, anor danagi moʻyi, samaradorlik.

ОСОБЕННОСТИ МОРФОЛОГИЧЕСКИХ ДАННЫХ ПРИ ПРИМЕНЕНИИ МАСЛА ИЗ КОСТОЧЕК ГРАНАТА ПОСЛЕ ЛАЗЕРНОГО УДАЛЕНИЯ ТАТУИРОВОК

Озодов Жасур Хамза угли https://orcid.org/0009-0001-1455-363X

Бухарский государственный медицинский институт имени Абу Али ибн Сины, Узбекистан, г. Бухара, ул. А. Навои. 1 Тел: +998 (65) 223-00-50 e-mail: <u>info@bsmi.uz</u>

✓ Резюме

Растительные масла давно используются для нанесения на кожу в косметических и медицинских целях, поскольку было обнаружено, что они обладают многими положительными физиологическими преимуществами такие как защитный барьер для кожи за счет окклюзионного эффекта, позволяя коже удерживать влагу, что приводит к снижению значений TEWL. Они являются более высокой биодоступностью в коже и оказывают локализованное, а не системное действие.

Ключевые слова: исследования, масло, гранат, эффективность.

FEATURES OF MORPHOLOGICAL DATA WHEN APPLYING POMEGRANATE SEED OIL AFTER LASER TATTOO REMOVAL

Ozodov Jasur Khamza ugli https://orcid.org/0009-0001-1455-363X

Bukhara State Medical Institute named after Abu Ali ibn Sina, Uzbekistan, Bukhara, st. A. Navoi. 1 Tel: +998 (65) 223-00-50 e-mail: info@bsmi.uz

✓ Resume

Vegetable oils have long been used for application to the skin for cosmetic and medical purposes, as they have been found to have many positive physiological benefits such as a protective barrier to the skin due to the occlusive effect, allowing the skin to retain moisture, which leads to a decrease in TEWL values. They have a higher bioavailability in the skin and have a localized rather than systemic effect.

Keywords: research, oil, pomegranate, effectiveness.

Dolzarbligi

T atuirovkalarni lazer yordamida olib tashlash jarayonida anor danagidan olingan moydan foydalanishning dolzarbligi uning terini davolash va tiklanish vaqtini qisqartirishga ijobiy ta'sir koʻrsatishi bilan e'tiborni tortadi [2]. Ushbu charmlarni lazer yordamida olib tashlash samarali muolaja boʻlsa-da, ta'sirlanish, yalligʻlanish, chandiqlanish va teri tuzilishidagi oʻzgarishlar kabi turli asoratlarga olib kelishi mumkin [1]. Shu sababli, tatuirovkalarni lazerli olib tashlashdan keyin terining tiklanish jarayonini tezlashtirish uchun yangi usullarni oʻrganish va ishlab chiqish kosmetologiya va dermatologiya sohasidagi muhim vazifadir [1].

Anor danagidan tayyorlangan moy oʻzining noyob xususiyatlari, jumladan, jarohatlarni davolash, terini namlash va uning umumiy holatini yaxshilashga yordam beradigan antioksidantlar, vitaminlar va minerallarning yuqori miqdori bilan e'tiborni tortadi. Tadqiqotlar shuni koʻrsatadiki, anor danagi moyi yalligʻlanishga qarshi, antibakterial va yara bitkazuvchi xususiyatlarga ega boʻlib, bu uni kosmetologik muolajalarda, jumladan, tatuirovkalarni lazer yordamida olib tashlashdan keyin terini davolashda qoʻllash uchun istiqbolli tarkibiy qismga aylantiradi [7].

Lazer yordamida tatuirovkalar olib tashlangandan soʻng anor danagidan tayyorlangan moyni qoʻllash terining tezroq bitishiga, yalligʻlanish va ta'sirlanishni kamaytirishga, shuningdek, chandiqlarning oldini olishga yordam beradi. Namlash va kollagen sintezini ragʻbatlantirish xususiyatlari tufayli anor danagi moyi terining tabiiy toʻsigʻini tiklashga ham yordam berishi mumkin, bu esa keyingi shikastlanishlarning oldini olish va toʻqima sifatini yaxshilash uchun muhimdir [9].

Shuni ta'kidlash kerakki, anor danagi moyidan foydalanish bilan bogʻliq potensial foydalarga qaramay, lazer yordamida tatuirovkalarni olib tashlashdan keyin terida qoʻllanilganda uning samaradorligi va xavfsizligini tasdiqlash uchun qoʻshimcha klinik tadqiqotlar oʻtkazish zarur. Biroq, bugungi kunda mavjud ma'lumotlar va tadqiqotlar tatuirovkalarni lazerli olib tashlash muolajasini oʻtkazayotgan bemorlarning natijalari va qulayligini yaxshilash nuqtai nazaridan ushbu mahsulotning istiqbolli ekanligini koʻrsatmoqda. [4,10].

Tadqiqotning maqsadi: lazer yordamida tatuirovkalarni olib tashlash muolajasidan soʻng anor danagi moyini qoʻllashda teridagi morfologik oʻzgarishlarning xususiyatlarini oʻrganish va tavsiflashdan iborat.

Material va usullar

Eksperimental tadqiqot oʻtkazish uchun standart vivariy sharoitida boʻlgan 200-250 gramm ogʻirlikdagi har ikkala jinsdagi 150 ta oq zotsiz kalamushlar tanlab olindi. Pitomnikdan keltirilgan ushbu laboratoriya hayvonlari mavjud kasalliklarni aniqlash, semizligi va yoshini baholash uchun majburiy veterinariya koʻrigidan oʻtkazildi. Qabul qilingan hayvonlar vivariylarga yuqumli kasalliklar kirib kelishining oldini olish maqsadida 21 kun davomida karantinga olindi.

Tajribada ishtirok etgan laboratoriya hayvonlari yoshi, jinsi, vazni, saqlash va oziqlantirish sharoitlari boʻyicha reprezentativ boʻldi. 30 kun davomida oziqlantirilgandan soʻng, laboratoriya hayvonlari guruhi insonparvarlik yoʻli bilan oʻldirildi, soʻngra yorib koʻrildi. Laboratoriya hayvonlarini oʻldirish va yorishda biologik xavfsizlik qoidalariga va laboratoriya hayvonlari bilan ishlashning axloqiy tamoyillariga rioya qilingan.

Natijalar va tahlillar

Tadqiqotlar shuni koʻrsatdiki, moylar mahalliy qoʻllanilganda asosan teri yuzasida qoladi, terining birinchi yuqori qatlamlariga chuqur kirib bormaydi. Triglitseridlar teriga chuqurroq kirmasa-da, glitserin terining namlanishiga yordam beradi. Fenol birikmalari va tokoferollar kabi boshqa tarkibiy qismlar antioksidant ta'sir koʻrsatadi va teri toʻsigʻi gomeostazi, yalligʻlanish va yalligʻlanish kabi fiziologik jarayonlarni modulyatsiya qilishi mumkin. Oʻsimlik moylari tarkibidagi fosfolipidlar, asosan, terining tashqi lipid qavati bilan birikib, kimyoviy oʻtkazuvchanlikni kuchaytiruvchi sifatida ta'sir qilishi mumkin. Oziq-ovqat fosfolipidlari qoʻshilgan oq zotsiz kalamushlarda oʻtkazilgan tadqiqotda fosfolipidlar teri toʻsigʻini kuchaytirishi va yalligʻlanishga qarshi ta'sir koʻrsatishi, epidermisda kovalent bogʻlangan ω-gidroksikeramidlarni tartibga solishi va timusni faollashtiruvchi xemokin (TARC) va timusning stromal limfopoetini (TSLP) genlarining ekspressiyasini pasaytirishi koʻrsatilgan. Oʻsimlik moyini mahalliy qoʻllashning okklyuziyalovchi ta'siri epidermisga chuqurroq kirib bormasa ham, teridan suv yoʻqotilishini kamaytiradi va keratinotsitlar proliferatsiyasini tartibga soladi.

Ikkinchi guruh kalamushlar uchun Oʻzbekistonning Buxoro shahridagi "AGROECO OIL" MCHJ tomonidan ishlab chiqarilgan anor danagidan olingan moy qoʻllanildi. Preparat 50 ml flakonlarda tozalangan moy koʻrinishida chiqariladi, uni ichish va sirtga qoʻllash mumkin. Moyning rangi nozik qahrabo, biroz qizgʻish, anor poʻstlogʻining kuchsiz hidiga ega. Moyning konsistensiyasi oʻrab oluvchi. Terida tez soʻriladi va farqlanmaydi, qoʻshimcha himoya toʻsigʻini hosil qiladi. Zichligi 0,9426 g/dm3 qovushqoq, choʻziluvchan, quyuq, suv bilan aralashmaydi. Kislota-ishqoriy muhit pH-5,05 ga teng.

Punica granatum moyi olinadi. U almashtirib boʻlmaydigan yogʻ kislotalari, fenol birikmalari, fitosterollar va yogʻda eriydigan fraksiyalarning yaxshi manbai hisoblanadi. Anor urugʻi moyi tarkibida (63%) toʻyinmagan yogʻ kislotalari (TYOK), jumladan, linol kislotasi (29%) va olein kislotasi (10%) mavjud. Anor urugʻi moyi polifenol birikmalarining yuqori konsentratsiyasi, shuningdek, antioksidant va yalligʻlanishga qarshi xususiyatlari bilan mashhur.

Jadval. Anor danagi moyi tarkibi

Tarkibida anor urugʻi moyi boʻlgan "suvdagi moy" kremi striyalar bilan bogʻliq teridagi oʻzgarishlarning oldini olish yoki yaxshilash uchun foydalidir. Anor urugʻining moyi anor poʻstlogʻining polifenollarini yetkazib berishni osonlashtirish uchun nanoemulsiyalarda ishlatiladi. Anor urugʻi moyi qoʻshilgan nanoemulsiyalar in vivo sharoitida ketoprofenning ham fotostabilligini, ham antinotsitseptiv ta'sirini yaxshilashi koʻrsatildi.

Anor kuchli antioksidant, yalligʻlanishga qarshi, oʻsmaga qarshi, antibakterial va semirishga qarshi faollikni namoyon qiladi. Anor kuchli antioksidant, immunomodulyator va yalligʻlanishga qarshi vosita sifatida oksidlovchi stressni bloklashi mumkin. Shuningdek, u AFK, NOS faolligini va NO, kaspaza-3, DNK parchalanishi va apoptoz ishlab chiqarilishini kamaytiradi. Bundan tashqari, anor oksidlanishga sezgirlikni susaytiradi, antioksidant fermentlar glutation, glutationperoksidaza va katalaza miqdorini oshiradi, immunitet hujayralari sonini kamaytiradi va hujayralar proliferatsiyasini ragʻbatlantiradi. Lazer bilan ishlov berish paytida kollagen shikastlangan, ammo anor moyi tarkibiga kiruvchi ellag kislotasi kollagen sintezini ragʻbatlantiradi va shu bilan terini erkin radikallardan himoya qiladi. Tatuirovkani olib tashlash paytida yogʻbezlari va soch follikulalari oʻzgarishlarga uchramadi.

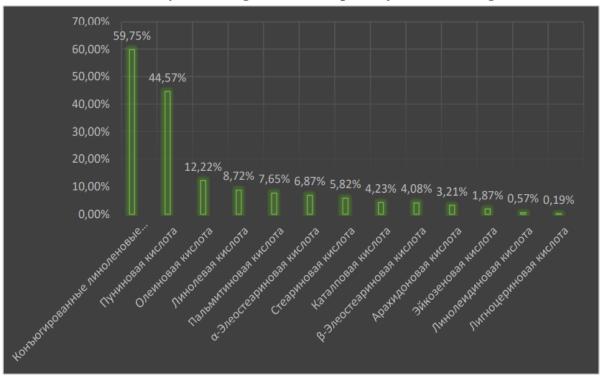
Tadqiqotlarda gaz xromatografiya-mass-spektrometriya (GX-MS) va induktiv bogʻlangan plazmali mass-spektrometriya (ICP-MS) usullari yordamida aniqlangan anor urugʻi moyli ekstraktining (PSOE) kimyoviy komponentlari ijobiy ta'sir koʻrsatadi. PSOE tarkibidagi birikmalarga oktadetsinamid, tokoferol, oleamid, skvalen, stigmas-3,5-diyen va boshqa potensial biofaol fitokimyoviy aralashmalar kiradi. PSOEda aniqlangan birikmalarning aksariyati antiapoptotik, yalligʻlanishga qarshi, antioksidant, oʻsmaga qarshi, semizlikka qarshi, mikroblarga qarshi va diabetga qarshi faollikni namoyon qiladi.

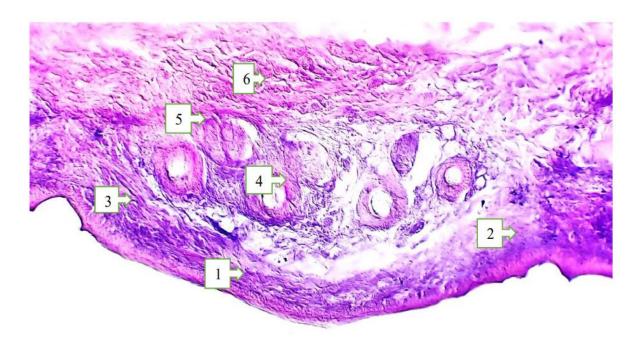
Moy tarkibida yogʻli Omega-5 funik (anor) kislotasi mavjud boʻlib, uning yarmidan koʻpini tashkil qiladi, oz miqdorda linol, stearin, palmetin va olein kislotalari mavjud, koʻp miqdorda E vitamini, yuqori konsentratsiyada A, C va K vitaminlari mavjud. Yuqorida aytib oʻtilganlar bilan bir qatorda moy tarkibida kalsiy, magniy, kaliy va selen, shuningdek, tokoferollar, beta-sistosterollar, stigmasterollar va kampesterollar mavjud. Yuqori antioksidantlik xususiyati antatsianlar, taninlar va ellag kislotasi bilan bogʻliq.

Anor danagi moyi erkin radikallardan himoya qiladi, immunitetni kuchaytiradi va surunkali yalligʻlanish jarayonlariga toʻsqinlik qiladi, antivirus va antibakterial ta'sir koʻrsatadi. Bundan tashqari, anor jarrohlik

yaralari, kuyish, ogʻiz boʻshligʻi yaralari, stomatit, diabetik yaralar va oshqozon yarasi kabi oʻtkir va surunkali yaralarni davolashda samarali boʻlib, natijalar yaxshiroq yoki tijorat dori-darmonlari natijalari bilan taqqoslanadigan va nojoʻya ta'sirlarsiz. Dunyoda anor urugʻi moyining qimmatli fitokimyoviy tarkibi va funksional xususiyatlari tufayli kosmetika, oziq-ovqat va farmatsevtika sanoati iste'molchilari orasida anor moyiga boʻlgan talab va e'tirof ortib bormoqda. Moy, shuningdek, ekstraksiya jarayonlariga ega va u kosmetika mahsulotlarida, ayniqsa Yevropada qoʻllaniladi.

Anor moyi tarkibidagi kislotalar miqdori 2-jadvalda keltirilgan.

1-rasm. Oq zotsiz kalamushlarning anor danagi moyi bilan ishlov berilgan terisi. Gematoksilineozin boʻyogʻi. 4x20 ok

Oq zotsiz kalamushlar terisi gistologik tekshirilganda, dum asosidagi olib tashlangan tatuirovka joyi terisiga anor danagi moyi bilan ishlov berilgandan soʻng, keratinning yupqalashganligini koʻrishimiz mumkin - epidermisning yupqa qatlami (1), epidermisning giperkeratoz oʻchoqlari (2), derma tubi, biriktiruvchi toʻqima (3), soch follikulalari (4), yogʻ bezlari (5), silliq mushak tolalari (6). Bundan tashqari, epidermis shox qavatining qalinlashish oʻchoqlari va keratinotsitlarning oʻsishi ham kuzatildi, natijada epidermal qavatning giperkeratozi sodir boʻldi. Shishsiz Bepanten® malhamini qoʻllashdan farqli oʻlaroq, biriktiruvchi toʻqimadan iborat derma qatlami. Anor danagidan olingan yogʻdan foydalanganda dermal qavatning shishmasligi uning tarkibida linol kislotasining mavjudligi bilan izohlanishi mumkin, chunki linol kislotasi hujayra membranalarining muhim tarkibiy qismi boʻlib, terining turgorligini ta'minlaydi.

Olingan joyga anor danagi moyi bilan ishlov berilgandan soʻng teri parametrlarini qiyosiy tahlil qilish uchun morfometrik tadqiqot oʻtkazildi, uning natijalari 3-jadvalda koʻrsatilgan.

3-jadval. Lazer yordamida tatuirovka olib tashlangandan soʻng va anor danagi moyi bilan ishlov berilganda kalamushlar terisining morfometrik parametrlari

	Структура кожи (мкм)		
	Эпидермис	Дерма	Волосяная фолликула
После удаления татуировки	132,78±13,03	224,69 ± 0,33	203,8±20,6
После обработки маслом	47,3±4,31	77,1±5,44	205,22±29,3

Oq zotsiz kalamushlar terisiga anor danagi moyi bilan ishlov berilgandan soʻng, tatuirovka olib tashlangandan soʻng, epidermisning quyidagi parametrlari aniqlandi: qalinligi 22,6 dan 153,8 mkm gacha, oʻrtacha 47,34 mkm; derma qalinligi: 2,8 dan 107,3 mkm gacha, oʻrtacha 77,08 mkm; soch follikulalari qalinligi: 24 dan 448 mkm gacha, oʻrtacha 205,22 mkm. Tatuirovka olib tashlangandan soʻng va ushbu joyga anor danagi moyi bilan ishlov berilgandan soʻng terining morfometrik parametrlarini qiyosiy tahlil qilish shuni koʻrsatdiki, epidermis qalinligi oʻrtacha 132,78 dan 47,3 mkm gacha 2,81 marta, derma qatlamining qalinligi 224,69 dan 77,1 mkm gacha 2,91 marta kamaydi va soch follikulalarining qalinligi sezilarsiz darajada oʻzgardi. Bu shundan dalolat beradiki, tatuirovka olib tashlangandan soʻng terini qayta ishlash uchun anor danagidan olingan moyni qoʻllash samarali usul hisoblanadi, chunki terining morfometrik koʻrsatkichlari sezilarli darajada pasaygan, terining regenerativ xususiyatlari bir necha baravar oshgan.

Xulosalar

- 1. Tatuirovkalarni olib tashlashning an'anaviy usullarining past samaradorligi ogʻriq, tiklanish davrining uzayishi, turli infeksiyalarning tushishi, tatuirovka oʻrnida chandiqlar va chandiqlarning qolishi bilan bogʻliqligi aniqlandi va an'anaviy usullardan keyin asoratlarning paydo boʻlish chastotasi oʻrtacha 12,5% ni, lazer usulidan foydalanganda esa 5% ni tashkil qiladi.
- 2. Kalamushlar terisi bir qator parametrlari bilan odam terisidan farq qilishi aniqlandi: epidermal qatlam juda yupqa va koʻp joylarda faqat bir qavat epiteliy hujayralaridan iborat boʻlib, ular silindrsimon bazal hujayralarning toʻgʻri joylashishini aniqlamaydi, ularning yadrolari tartibsiz tarqalgan va hujayra devorlari aniq koʻrinmaydi; epidermisning ba'zi qismlarida biroz qalinroq, bazal hujayralarga nisbatan notekis yuzada joylashgan bir nechta epiteliy hujayralari koʻrinadi. Hech qanday qatlamlarga muntazam boʻlinishni ajratib boʻlmaydi; yuzasida epitelial hujayralarning ba'zi deskvamatsiyasi mavjud, ammo haqiqiy aniq shoxlanish yoʻq.
- 3. Tatuirovka qoʻyilgandan soʻng dastlabki yetti kun davomida oq zotsiz kalamushlarda shish, tatuirovka qoʻyilgan joyda qizarish, terining yuza qatlamlarida, xususan dermaning soʻrgʻichsimon qatlamida, asosan perivaskulyar boʻyalgan pigment toʻplanishi kuzatildi. Kechki morfologik oʻzgarishlar qatoriga gialinoz, nekroz va giperkeratoz kuzatildi. Asosiy morfologik oʻzgarishlar aynan derma tomonidan kuzatildi. Pigmentli boʻyoq asosan dermaning soʻrgʻichsimon qavatida toʻplanib, ba'zi hollarda yogʻ bezlarining oxirgi qismlarigacha yetib borgan.
- 4. Tatuirovkalarni lazer yordamida olib tashlashda epidermal qatlamning yupqalashishi va dermal qatlamning shishishi aniqlandi. Tarkibida dekspantenol saqlovchi surtmalar qoʻllanilganda epidermis qalinligi 132,78 dan 82,6 mkm gacha 1,6 martaga, derma qalinligi 224,69 dan 155,18 mkm gacha 1,45 martaga kamayganligi kuzatildi, ammo shuni ta'kidlash joizki, soch follikulalari qalinligi, aksincha, 203,8 dan 226,22 mkm gacha biroz oshgan boʻlsa, anor danagidan olingan moy qoʻllanilganda epidermis qalinligi 132,78 dan 47,3 mkm gacha 2,81 martaga, derma qatlami qalinligi 224,69 dan 77,1 mkm gacha 2,91 martaga kamaygan, soch follikulalari qalinligi esa biroz oʻzgargan.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

- 1. Алексеева Н.Т., и соавт. Роль клеток фибробластического дифферона в процессе заживления ран // Вестник экспериментальной и клинической хирургии. Т.5 Воронеж. 2012;3:601-608
- 2. Ахамед Р.Д. и соавт. Проблемные вопросы влияния тату на организм человека. // XIV Международная студенческая научная конференция Студенческий научный форум Россия. 2022; 1-5 стр.
- 3. Бакуров Е.В. Лихеноидная реакция кожи, спровоцированная татуировкой. // Эко-Вектор. Том 16. Россия 2013;5:43-46.
- 4. Бакуров Е.В. Лихеноидная реакция кожи, спровоцированная татуировкой. // Эко–Вектор. Том 16, Россия 2013;5:63-95.
- 5. Баринов Э.Ф., и соавт. Функциональная морфология кожи: от основ гистологии к проблемам дерматологии // Клиническая дерматология и венерология. №1— Москва. 2012;10:90-93.
- 6. Бартукова Н. В. и соавт. "12 нюансов, которые вы должны знать перед удалением татуировки". Россия. 2021; 5-10.
- 7. Бекетова Е.С. Выявление личностной проблематики субъекта средствами глубиннопсихологического анализа татуировок // Гуманитарнопедагогическое образование. Т. 2. – Россия. 2016;2(2):10-15.
- 8. Бекетова, Е. С. Выявление личностной проблематики субъекта средствами глубиннопсихологического анализа татуировок // Гуманитарнопедагогическое образование. Т. 2. – Россия. 2016;2(2):37-45.
- 9. Борохов А. Д. Многоосевая классификация татуировок для интегральной оценки проявлений психопатологии личности носителя. Часть 2 // Медицинская психология в России. 2018;10(3/50):45-63
- 10. Борохов А. Д. Значение татуировок в диагностике психических и поведенческих расстройств // Медицинская сестра. Москва. 2011;7:24-32.
- 11. Борохов А. Д. Многоосевая классификация татуировок для интегральной оценки проявлений психопатологии личности носителя. Часть 2 // Медицинская психология в России 2018;10(3/50):19-26.
- 12. Борохов А.Д., и соавт. Клиническое и социально-психологическое значение татуировок у больных наркоманией и алкоголизмом (Транскультуральное лонгитудинальное исследование) // Наркология. Т. 9 Россия. 2010;10(106):59-65.
- 13. Борохов А.Д., и соавт. Клиническое и социально-психологическое значение татуировок у больных наркоманией и алкоголизмом (Транскультуральное лонгитудинальное исследование) // Наркология. Т. 9,— Россия. 2010;10(106):108-123.
- 14. Борохов, А. Д. Многоосевая классификация татуировок для интегральной оценки проявлений психопатологии личности носителя. Часть 2 // Медицинская психология в России. Т. 10. Россия. 2018;3(50):10.
- 15. Валовая Я.А., и соавт. Анализ активности точек организма в области пирсинга и татуировки // Биомедицинская инженерия и электроника. Россия. 2013;1(3):48-49.
- 16. Валовая Я.А., и соавт. Анализ активности точек организма в области пирсинга и татуировки // Биомедицинская инженерия и электроника. Россия. 2013;1(3):65-72.
- 17. Винник Ю. С и соавт. Особенности патогенеза длительно незаживающих ран // Новости хирургии. Россия. 2011;19(3):80-86.
- 18. Винник Ю. С., и соавт. Особенности патогенеза длительно незаживающих ран // Новости хирургии. Россия. 2011;19(3):101-110.
- 19. Воробьева Е. С. Татуирование как объект социологического исследования // Журнал социологии и социальной антропологии. Т. 19. № 3. Санкт-Петербург. 2016;19(3):149-175.
- 20. Воробьева Е. С. Татуирование как объект социологического исследования // Журнал социологии и социальной антропологии. Т. 19. № 3. Санкт-Петербург. 2016;19(3):189-195.
- 21. Воробьева Е.С. Формирование мотивации к татуированию как механизм конструирования идентичности // Теория и практика общественного развития. 2016;6:41-47.
- 22. Воробьева. Е. С. О чем рассказывает татуированное тело: гендерный аспект в опыте визуальной социологии // Интеракция. Интервью. Интерпретация. 2018;10(16):5-8.
- 23. Врабий Д. А. "Татуировки и здоровье кожи." Москва. 2021; 3-15,45-55,58-62.
- 24. Голоусенко И.Ю. Саркоидоз, индуцированный цветной татуировкой, // Consilium Medicum. №22. Москва. 2020;22:74-76.
- 25. Гринько И. Соматические модификации: личностная и социальная мотивации // Модификации тела. Эстетика и символика. LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH Co. Saarbroucken, Germany. 2010; 129 –137 стр.

Qabul qilingan sana 20.08.2025

